

OBEC LIPTOVSKÉ SLIAČE

**KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE
ZA ROK 2020**

OBSAH:

1	Základná charakteristika obce	3
1.1.	Geografické údaje.....	3
1.2.	Demografické údaje	4
1.3.	Symboly obce	5
1.4.	História obce.....	6
1.5.	Pamiatky	6
1.6.	Významné osobnosti obce.....	7
1.7.	Výchova a vzdelávanie.....	11
1.8.	Zdravotníctvo	11
1.9.	Sociálne zabezpečenie	11
1.10.	Kultúra	12
1.11.	Šport.....	12
1.12.	Hospodárstvo	12
1.13.	Predpokladaný budúci vývoj	12
1.14.	Organizačná štruktúra obce.....	13
2.	Subjekty konsolidovaného celku :	15
3.	Bilancia aktív a pasív k 31.12.2020	16
4.	Hospodársky výsledok obce k 31.12.2020	18
5.	Ostatné informácie	20
6.	Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	20

Prílohy:

1. Správa audítora k overeniu konsolidovanej účtovnej závierky k 31. 12. 2020 a k overeniu konsolidovanej výročnej správy
2. Konsolidovaná účtovná závierka k 31. 12. 2020
3. Správa audítora k overeniu individuálnej účtovnej závierky k 31. 12. 2020
4. Individuálna účtovná závierka k 31.12.2020

1 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Identifikačné údaje účtovnej jednotky :

Názov:	Obec Liptovské Sliače
Sídlo:	Seč 635/2, Stredný Sliač, 034 84 Liptovské Sliače
Štatutárny orgán:	Mgr. Milan FRÍČ, starosta obce
Právny titul vzniku:	Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov
Dátum vzniku:	24.11.1990
Právna forma:	právnická osoba „obec“
IČO:	00315745
DIČ:	2020589725
Kontakty:	Telefón: +421 44 4372 171 e-mail: urad@liptovskesliace.sk web: www.liptovskesliace.sk

1.1. GEOGRAFICKÉ ÚDAJE

Geografická poloha obce: 49° 04' 00" severnej zemepisnej šírky
19° 24' 00" východnej zemepisnej dĺžky

Obec Liptovské Sliače sa so svojimi časťami – Nižným, Stredným a Vyšným Sliačom s nadmorskou výškou 500 – 1261 m. n. m. nachádza v Žilinskom kraji SR, vo východnej časti okresu Ružomberok, od sídla okresu mesta Ružomberok je vzdialené cca 10 km a rozprestiera sa na ploche 19,59 km².

Hranicu jej katastra zo západu vymedzuje kataster obce Štiavnička a obce Liptovská Štiavnica, z východu kataster obce Partizánska Ľupča, na severe hraničí s k. ú. Lisková.

Katastrálne územie Liptovských Sliačov má charakter podhorskej krajiny s krajinno-estetickými hodnotami, tieto umocňuje väzba na Národný park Nízke Tatry. Katastrálne územie Liptovských Sliačov je celé v ochrannom pásme NAPANT-u a platí preň druhý stupeň ochrany.

Terén pahorkatiny v rámci Liptovskej kotliny je charakteristický mierne zvlneným až mierne rezaným reliéfom a rozovretými úvalinovými dolinami. Takmer celá pôvodná vegetácia bola v minulosti nahradená poľnohospodárskymi kultúrami, lúkami a pasienkami. Pôvodné biotopy sú obmedzené na brehové porasty línii vodných tokov, resp. na malé ostrovčeky zachovalých porastov ekotónového charakteru (remízky a vetrolamy) a fragmenty lesných porastov.

Prírodné dominanty

Významnú prírodnú dominantu k.ú. obce predstavuje zalesnený masív predhoria Nízkyh Tatier s rozčleneným, rázsochovým reliéfom typickým pre hornatiny. Medzi Liptovskými Sliachmi a Liptovskou Štiavnicou sa v nachádzajú skalné útvary, tzv. skalná brána.

Ďalšou dominantou je priestor PR Sliacke travertíny, predovšetkým travertínová kopa so starým výverovým kráterom.

Vyhliadkové body

Zaujímavé vyhliadkové body na predhorskú malebnú krajinu sa naskytajú z úbočí a vrcholov pahorkov lemujúcich celé údolie Sliackanky a jej prítokov a z trávnatých úbočí predhoria Nízkyh Tatier dvíhajúceho sa na juhu ponad obec.

Katastrálne územie leží v pásme so seizmicitou 7°MCS. Z hľadiska základových pomerov je územie s výnimkou nestabilných svahov v severovýchodnej časti územia vhodné pre zakladanie.

Riešeným územím pre ÚPN-o Liptovské Sliache je jeho katastrálne územie, zahŕňa zastavané územia, poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond s celkovou výmerou 19,59577 km², t. j. 1959,5777 ha.

1.2. DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Obec Liptovské Sliache je obcou s najväčším počtom obyvateľov v okrese Ružomberok. V roku 2020 tu žilo 3714 obyvateľov a hustota obyvateľstva bola 190 osôb/ km². V roku 2020 sa k trvalému pobytu prihlásilo 48 obyvateľov, 26 obyvateľov sa z trvalého pobytu odhlásilo, počas roku 2020 sa narodilo 46 detí a počet úmrtí bolo 41. Sobášov v roku 2020 bolo spolu 5.

Kategória	Vek 0-15 rokov	Vek 16-18 rokov	Vek nad 18 rokov	Celkom
muži	303	62	1487	1852
ženy	297	59	1506	1862
Spolu	600	121	2993	3714

Najviac obyvateľov (v roku 2020 až 44,51 %) žije v Strednom Sliachi, potom vo Vyšnom Sliachi (v roku 2020 29,59 %) a najmenej v Nižnom Sliachi (v roku 2020 25,90 %) ako to dokumentuje tabuľka 1.

Tab. 1
Počet obyvateľov v roku 2020

	muži	ženy	spolu
Nižný Sliach	483	479	962
Stredný Sliach	825	828	1 653
Vyšný Sliach	554	545	1 099
spolu	1 862	1 852	3 714

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa Obecného úradu Liptovské Sliache (Počet obyvateľov 2020)

1.3. SYMBOLY OBCE

Erb obce :

V modrom štíte zo stredného vrška červeného trojvršia vyrastajúce tri strieborné ľalie, medzi nimi po jednom zlatom klase, to všetko sprevádzané hore a po bokoch tromi zlatými hviezdami.

- **tri hviezdčky** - znázorňujú trojbec - Vyšný, Stredný a Nižný Sliač
- **klasy** - sú symbolom hojnosti, ktorú si pracovití Sliačania nadobúdali poctivou prácou na poliach
- **tri ľalie** - vyjadrujú čistotu ducha ľudí v trojbeci, pridŕžajúc sa kresťanstva od jeho prvopočiatku. Sú to anjuovské ľalie. Pochádzajú z erbu kráľovského rodu Anjú. Karol Róbert z Anjú panoval v našej krajine v rokoch 1308 - 1342 a má súvis i s výstavbou sliačanskeho kostola r. 1326, ktorého kópia pochádza z Francúzska.

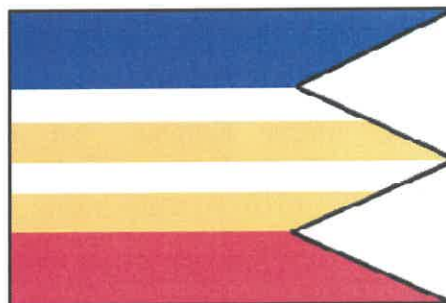
Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo šiestich pozdĺžnych pruhov vo farbách

- **modrej** - 2/8
- **bielej** - 1/8
- **žltej** - 1/8
- **bielej** - 1/8
- **žltej** - 1/8
- **červenej** - 2/8

Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu.

Symboly obce Liptovské Sliače sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou S - 189/2000.

1.4. HISTÓRIA OBCE

Obec vznikla z troch osád, z ktorých dve - **Nižný a Stredný Sliač** vznikli v 13. storočí a hodnoverne sú písomne doložené už v roku 1251 za vlády Belu IV. V roku 2001 oslávila 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci .

Tretia osada **Vyšný Sliač** vznikla začiatkom 16. storočia. Už v tomto storočí mali spoločný názov **Tri Sliače**.

Bohaté ľudové tradície, piesne a tance udržujú miestne folklórne súbory **Sliačanka** a detská skupina **Sliačanček**, ktoré ich prezentujú na domácich a zahraničných folklórnych festivaloch.

Katastrálne územie obce leží v strednej časti údolia rieky Sliačanky, v nadmorskej výške v rozpätí 500 až 1261 metrov. Najväčšiu šírku dosahuje medzi miestnymi časťami **Hvozdec** a **Potočina**, kde má 3,4 km. Dĺžka katastrálneho územia je 8,5 km. Rozlohou 1960 ha patrí v okrese **Ružomberok** medzi obce so stredne veľkým katastrálnym územím.

Historické názvy obce

- 1251 - utraque Stelach
- 1252 - due ville Scelech
- 1263 - Szelecz
- 1535 - Tres possessiones Zlech
- 1572 - Zlecz Superior, Zlecz Mediocris, Zlecz Inferior
- 1773 - Sliače
- 1786 - Oppidum Trium Slécsch
- 1808 - Tri Sljáče
- 1920 - Nižný, Prostredný a Vyšný Sliač, Tri Sliače
- 1927 - Sliače; maď. Háromszlécs
- 2001 - Liptovské Sliače (1. júl 2001)

1.5. PAMIATKY

K najcennejším architektonickým pamiatkam v obci Liptovské Sliače patrí gotický rímskokatolícky kostol z roku 1326 – 1334. V roku 1570 ho preklenuli , vežu postavili okolo roku 1680. Obranný múr pochádza zo 17. storočia. V 18. storočí ho zbarokizovali. V kostole sa zachovalo viacero pôvodných stredovekých architektonických detailov (okná, klenba, portály, mreže) . Pôvodné gotické maľby pochádzajú zo 14. a 15. Storočia. V roku 1896-1898 vymaľoval chrám akademický maliar Jozef Hanula. V rokoch 1956-1961 uskutočnili obnovu kostola za pôsobenia kňaza a spisovateľa Jozefa Kútnika. Na hlavnom neskororenesančnom barokovom oltári je neskorogotický tabuľový obraz Madony z roku 1517. Bočný neskorogotický krídlový oltár O. Márie je z 1500 – 1510. Aj ďalší bočný krídlový oltár sv. Mikuláša je z roku 1510. Kazateľnica je z 18. storočia.

V roku 2000 bol vo Vyšnom Sliači vybudovaný **kostol** v tvare Noemovej archy zasvätený je **Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenej Panny Márie** – kostol Dvoch srdc. Originálny kostol, je od roku 2000 pýchou celého Liptovského regiónu. Základný kameň vysvätil v roku 1995 pápež Ján Pavol II. Archa Locus má tvar pripomínajúci Noemovu archu a je symbolicky postavená na najvyššom mieste obce. Pri vchode do chrámu môžu návštevníci obdivovať dva

kamene tvaru srdca. Podľa nich dostala Archa locus druhé meno - kostol Dvoch srdc. Organizátori a projektanti stavby založili kvôli výtvarnému dotvoreniu interiéru a exteriéru kostola **Občianske združenie ARCHA LOCUS** ktoré malo pomôcť finančne a odbornou garanciou zrealizovať náročné výtvarné diela od výtvarníkov zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska a Francúzska. Do prípravného procesu vstúpilo celé ružomerské výtvarné združenie *ROZETA* a maďarské výtvarné združenie *ARTEKA*. Medzinárodný výtvarný dialóg tu stvárnili umelci zvučných mien, akými sú profesor A. von Kreutz-Majewski, scénograf z Varšavy, J. Zorinčák z Francúzska, Zs. Lenczés, L. Csemnicky, P. Raab Parkányi z Maďarska, Z. Hajný z Prahy, M. Balgavý, R. Biarinec, M. Bošelová, J. Hoffstädter, K. Jančurová, J. Kudlička, J. Opršal, P. Rusko, J. Ťapák, K. Weisslechner zo Slovenska a autori projektu P. Abonyi a J. Hyravý.

V obci Liptovské Sliache sa nachádzajú dve drevené stavby - zvonice. Ležia v lokalitách - Nižný a Vyšný Sliach

1.6. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OBCE

Jozef Hanula (6. 4. 1863, Sliache - 22. 8. 1944, Spišská Nová Ves) Akademický maliar. Ako desaťročný sa dostal prvýkrát do školy, ale len na dva roky. V tom čase bol už známy vo svojom okolí ako maliar. Maľoval na objednávky portréty podľa fotografií, kulisy pre divadlá, madony. Od roku 1891 sa zapísal do súkromnej maliarskej školy profesora Hollósyho v Mníchove a neskôr na akadémiu k profesorovi F. von Defreggerovi. Roku 1896 sa vracia na Slovensko. Pretože nemal vhodné podmienky pre samostatnú umeleckú činnosť, prijímal ponuky na reštaurátorské práce a výmalby interiérov kostolov (napr. Spišská kapitula, Lipt. Michal, Sliache, Lipt. Teplá, Ružomberok, Lúčky). V tom čase sa tiež zaujímal o prostý slovenský ľud, zvlášť pri práci na poli, o čom svedčia mnohé obrazy, napr. **Na rodnej hrude** (1908), **Orba** (1913), **Oráč** (1935), **Priadka** (1904), **Čítajúca čipkárka** (1910).

Z väčších úspechov, ktoré dosiahol na poli portrétov, možno spomenúť diela: **Autoportrét** (1933), **Pred zrkadlom** (1931), **Moje čipky** (1928). Ku koncu života pracoval na svojich pamätiach, ktoré vyšli v MS roku 1940 pod názvom **Spomienky slovenského maliara**. Bol spoluzakladateľom Spolku slovenských umelcov v Martine a v roku 1941 bol vyznamenaný štátnou cenou. Od roku 1919 žil v Spišskej Novej Vsi, kde od roku 1933 pôsobil ako učiteľ. Tam aj zomrel a je aj pochovaný.

Ukážky z tvorby:

- **Zaprášená cesta**, olej, 1893
- **Podobizeň sochára Jančeka**, uhol', pastel, 1887
- **Štúdia ženy**, olej, 1887
- **Čítajúca čipkárka**, olej, 1910
- **Na Jána sa lúku kosia**, olej, 1926
- **Podobizeň bradatého muža**, olej, 1883

PhDr. Kliment Ondreka, Csc.

(29. 12. 1929 – 12.02.2011) Folklorista, spisovateľ. V rokoch 1956 - 1959 pracovník Umeleckovedeckého ústavu SAV. Roku 1963 získal titul CSc. Jeho vedeckou špecializáciou je tanečná folkloristika. Zaoberá sa výskumom, zbieraním a dokumentovaním ľudových tancov, obyčajov a ľudovej slovesnosti. Z tejto oblasti publikoval **Hry horehronských detí I - III**,

Rozprávanie spod Salatína a iné. Je tiež autorom scenárov pre folklórne programy v televízii, rozhlase a na folklórnych slávnostiach a vystúpeniach.

Anna Hulejová

(8. 12. 1939, Sliače) Speváčka ľudových piesní. Pochádza zo spevavého, hudobne nadaného rodu. Ešte ani do školy nechodila, už spievala pre poslucháčov v dedinskom prostredí alebo na slávnostných schôdzkach robotníkov ružomerskej "starej papierne", kde pracoval jej otec. Začínala v súboroch Sliačanka, Liptov a Partizán, v bratislavskom, banskobystrickom i brnenskom rozhlasovom štúdiu, v televízii aj vo filme. Ako **držiteľka Zlatej medaily** hosťovala so súbormi Víta Nejedlého v rôznych krajinách. V roku 2014 jej bola udelená prezidentom SR Ivanom Gašparovičom cena Pribinovho kríža II. triedy za mimoriadny prínos do slovenskej kultúry v oblasti ľudového umenia.

Ján Makovický

– kňaz, rodák zo Sliačov, zomrel 10. februára 1517 v Radošovciach na následky mučenia.

Tomáš Bielavý – Belávka

– v rokoch 1617 – 1641 pôsobil medzi prvými slovenskými kazateľmi v Bratislave, pochádzal z Nižného Sliača. Isté je, že pamätal na svoje rodisko. On dal do včasnotického kostola v Sliačoch postaviť v lodi renesančnú klenbu. V testamente poručil kostolu monštranciu.

Matej Hanula

– roku 1648 prišiel do Bratislavy za kaplána, rodák zo Stredného Sliača. Roku 1656 už bol bratislavským kanonikom, ale ponechal si naďalej úrad slovenského kazateľa. Jeho zásluhou Slováci v Bratislave roku 1661 (pri preberaní kostolíka sv. Mikuláša pod hradom) vystupovali ako organizovaný celok. Bola to najvýznamnejšia postava slovenského bratislavského života v polovici 17. storočia.

Martin Hanula

– jezuita rodák zo Stredného Sliača. V rokoch 1669 – 1672 bol riaditeľom jezuitského gymnázia v Bratislave. Bol o deväť rokov mladší od Mateja Hanulu.

Vavrinec Ivák

– roku 1690 pán zámku Likava Juraj Séčeň, ostrihomský arcibiskup mal na zámku svojho prefekta Vavrince Iváka rodom z Liptovských Sliačov, neskoršie prepoša kláštora sv. Ladislava a spišského kanonika. V rokoch 1675 – 1707 bol kňazom v Ružomberku.

Andrej Hlinka

– narodil sa v mnohohodetnej rodine 27. septembra 1864 v Černovej pri Ružomberku. Po štúdiách na piaristickom gymnáziu v Ružomberku a v Levoči, navštevoval od roku 1883 seminár v Spišskej Kapitule a 19. júna 1889 bol vysvätený za kňaza. Po Jozefovi Krásnencovi sa stal v roku 1892 farárom a správcom fary v Liptovských Sliačoch. Mladý kaplán Andrej Hlinka po ročnom

účinkovaní v Zakamennom Kline bol v máji 1890 preložený z Hornej Oravy do Liptova. Dostal sa na faru Sv. Alžbete pri Klačanoch, potom bol v Tvrdošíne na Orave. Za farára pre Sliache bol zvolený 9. mája 1892, po troch rokoch kaplánovania. V Sliachoch potom pôsobil celých trinásť rokov do 1905. Bojoval proti pliage – alkoholizmu. V Liptovských Sliachoch zorganizoval najprv misie, potom v januári 1895 založil **SPOLOK STRIEZLIVOSTI**, do ktorého sa zapísalo 600 farníkov. Organizoval tiež potravinové spolky. Boli to prvé svojpomocné družstvá, ktorých cieľom bolo pomáhať odstraňovať biedu a tak vychovávať ľudí k hospodárskej emancipácii a iniciatíve. Tak vznikol 8. decembra 1894 **TROJSLIAČANSKÝ GAZDOVSKO-POTRAVNÝ A ÚVEROVÝ SPOLOK**. Venoval sa aj recitáciám, divadlu a politike. V nácvikoch divadla sa uplatňoval aj domáci ľudový odev, náradie, piesne, zvyky aj sliáčanske tancovanie. Pre tento silný, hlavne národný akcent, bolo v roku 1896 divadelné predstavenie v Sliachoch úradne zakázané. Sliáčania mali Andreja Hlinku radi. Do Ružomberka sa presťahoval 28. mája 1905. Zomrel v Ružomberku dňa 16. augusta 1938.

Jozef Kútnik – Šmálov

– literárny vedec, historik, prekladateľ, kultúrny pracovník a katolícky kňaz, donedávna zámerne vyradovaný z našej kultúry a odsúvaný na samý okraj spoločnosti si za svoje dielo zaslúži celonárodný obdiv a uznanie. Jozef Kútnik - Šmálov sa narodil 21. novembra 1912 v Hubovej. V Liptovských Sliachoch pôsobil ako farár od 19. septembra 1953 do 13. decembra 1982, kedy zomrel. Pochovaný je v Liptovských Sliachoch. Obecný úrad v roku 2001 vydal publikáciu: Jozef Kútnik – Šmálov, ...myšlienky zostávajú, Liptovské Sliache 1251 - 2001. V knihe sú použité Kútnikove tri ešte nevydané rukopisy, ktoré venoval kronikárovi obce p. Ľudovítovi Ondrejčkovi a obci Liptovské Sliache nasledovne: **1. Najstaršie dejiny Sliachov na pozadí Liptova. 2. Včasnogotický koskol sv. apoštolov Šimona a Júdu. 3. Martin Benka a Sliache**, venujem s prosbou aby si uctili Sliache svojho rodáka po dávnych predkoch (Martina Benku) – v rukopise tvrdí, že predkovia Martina Benku pochádzali z Liptovských Sliachov.

Juraj Kubánka

Narodil sa 31.10.1928 v Turí, zomrel 19.07.2021. Detstvo a mladosť strávil v Liptovských Sliachoch. Pochádza z učiteľskej rodiny. Už v prvopočiatoch dostal od svojej matky Bronislavy dôležitý základ k ľudovému tancu. Základné školské vzdelanie získal v Liptovských Sliachoch a Ružomberku. V rokoch 1947 – 1949 študoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. V roku 1957 absolvoval štúdium choreografie tanca na VŠMU v Bratislave. Počas štúdia bol so svojou skupinou Odzemkári (1948-1949) jedným z rozhodujúcich činiteľov, ktorý rozhodol o umeleckom smerovaní súboru Lúčnica. Neskôr, 24. októbra 1949, prešiel do SEUK-u. Štúdiom na VŠMU absolvoval so záverečnou prácou Povest' o Jánošíkovi a hôrnych chlapcoch (1957). V SEUK-u pôsobil až do odchodu do dôchodku, 31. 12. 1993, ako tanečník, choreograf, umelecký vedúci. Súčasne pôsobil od roku 1971 ako choreograf v Štátnom súbore pre srbskú ľudovú kultúru (SLA v Budyšíne – Bautzene, SRN). Jeho choreografický rukopis a poetika tanečných kompozícií charakteristická nebývalou priestorovou kresbou, prehodením a mierou štylizácie pôvodného materiálu v značnom rozpätí, bohatosťou tanečných motívov, so širokým tematickým záberom a javiskovou atmosférou. Jeho umelecká práca zahŕňa okolo 250 tanečných diel, menších, väčších až celovečerných. Kubánkova umelecká dráha je najdlhšie spojená so SEUK-om, ale má neobyčajne pevné spojenie aj so spomínaným súborom Lužických Srbov (Srbským ľudovým súborom – SLA), ďalej s poľským štátnym súborom SLONSK, ako aj ďalšími telesami Lúčnica, Poddukliansky umelecký ľudový súbor, Československý štátny súbor piesní a tancov. Súbor Lužických Srbov dosiahol pod jeho vedením vysokú umeleckú úroveň. Neodmysliteľnou súčasťou jeho choreografickej tvorby je ďalšia spolupráca s médiami a divadlami: Filmové štúdio Koliba – Rodná

zem (Myjavský tanec, Cepíkový tanec, Východoslovenský tanec, 1954), filmová adaptácia opery J. Cikkeru Jánošík – tanečná časť (1987), STV (Tanečné miniatúry, Harmonia pastoralis), SND (Krútnava, 1952) a ŠD, Divadlo Romatan v Košiciach, Divadlo bratov Mrštíkovicov v Brne. Prispel aj pre prvý program Laterny magiky. Zo zahraničných aktivít mimo už spomínaných súborov sú najvýznamnejšie tvorivé počiny v nemeckých súboroch – Vojenský súbor E. Wienarta, Berliner Tanzensemble (Zábava s celtou, Dolnosrbský dievčenský tanec a i.) a muzikál Krabat v Nemeckosrbskom divadle v Bautzene (SRN). V roku 1956 dostal titul zaslúžilý umelec a v roku 2008 mu prezident Ivan Gašparovič prepožičal štátne vyznamenanie Rade Ľudovíta Štúra I. triedy.

Bronislava Kubánková, rod. Macková

Narodila sa 23. novembra 1901 v Ludrovej pri Ružomberku, zomrela 13. júna 1987. V roku 1932 prišla učiť do Liptovských Sliačov, odvtedy sa datuje vznik folklórnej skupiny Sliačanka, ako už organizovaného celku. Režirovala veľké množstvo divadelných hier (najmä divadelné hry Ferka Urbánka) a folklórnych vystúpení s dospelými občanmi i deťmi a mládežou. Neuspokojovala sa len s tým, čo predpísal autor, ale vkladala do jeho hier piesne, tance a zvyky Liptovských Sliačov. Z takto nacvičenou divadelnou hrou Hriešnica vystúpili ochotníci z Liptovských Sliačov s veľkým úspechom na doskách Slovenského národného divadla v Bratislave (1936). Bola vedúcou folklórnej skupiny Sliačanka aj Sliačanček v rokoch 1932 – 1950. Prvé vystúpenie detí v Prahe sa stretlo s veľkým úspechom, bolo odmenené štátnou cenou a rekreáciou v sídle Emy Destinovej v Strážach nad Nežarkou. Snahou Bronislavy Kubánkovej bolo, aby účinkujúci videli sami seba v každej divadelnej hre, zábave, tanci. Preto robila divadelné hry z dedinského prostredia, s možnosťou propagácie sliačanských piesní, tancov i krojov.

Štefan Kubačka

– narodil sa 20. júla 1921 v Ludrovej, zomrel 26. marca 1984. Do Stredného Sliača prišiel v septembri 1946. Tu pôsobil ako riaditeľ školy až do júna 1982. Okrem riadiťovania na škole pracoval v obci Liptovské Sliače ako osvetár dlhé roky. Bol hudobník, hrával na organe aj v kostole, pokiaľ mu to spoločenské zriadenie dovoľovalo. Ako hudobníka ho zaujal sliačanský folklór. Pod jeho vedením sa nacvičovali divadlá, začala sa organizovať folklórna skupina postupne už od roku 1951. O desať rokov neskôr 1961 už prešla všetka organizácia naňho, pretože Bronislava Kubánková už bola na dôchodku. V tom roku tiež prišiel z vojenčiny Vojtech Littva, ktorý mu pomáhal pri choreografiách.

Magda Kubačková

– narodila sa 10. mája 1928 v Spišskej Novej Vsi, zomrela 24.09.2012. Od roku 1948 pôsobila v Liptovských Sliačoch nielen ako učiteľka, ale hneď po príchode sa ujala práve knižničkej a osvetovej práce. V knižnici organizovala rôzne súťaže a kvízy. Tu pracovala 51 rokov (1948 - 1999).

Vojtech Littva

– narodil sa 25. júna 1940 vo Vyšnom Sliači. Do detského folklórneho súboru ho vybrali ako prváka (1947) základnej školy vo Vyšnom Sliači. V tomto súbore pôsobil od roku 1947 - 1955. Potom prešiel do folklórnej skupiny dospelých Sliačanka až do roku 1959, keď nastúpil na základnú vojenskú službu v Brne. Po ukončení vojenskej služby r. 1961 začal pomáhať Štefanovi Kubačkovi vo folklórnej skupine Sliačanka ako choreograf. Zároveň založil folklórny súbor Liptov v Ružomberku, bol aj jeho umeleckým vedúcim a choreografom. Choreografom sa stal aj súboru

Sliačanček. Pre tieto folklórne skupiny vytvoril viac choreografií, z ktorých čerpajú po rôznych obmenách dodnes.

Anna Grelová, rod. Ondrejková

– herečka, speváčka ľudových piesní (15.5.1921- 19.1.2004). Detstvo a mladosť prežila vo Vyšnom Sliači. Už ako dieťa sa zapájala do divadelných hier, ktoré organizovala riaditeľka školy Bronislava Kubánková. V divadelných hrách často hrávala hlavné postavy. Jej herecký talent si všimol aj K. L. Zachar, ktorý jej ponúkol aj účinkovanie v Martinskom divadle. Keďže už bola vydatá a mala deti, musela túto ponuku odmietnuť. Divadlá však hrávala ďalej pod vedením riaditeľa školy Štefana Kubačku. Najobľúbenejší bol však pre ňu spev. Spievala už ako dieťa pri uspávaní mladších súrodencov, pri robote na poli. Nahrala veľa piesní v Slovenskom rozhlase a Slovenskej televízii. Zúčastňovala sa často programov pod vedením J. V. Grusku v Rodostrome slovenčiny, Rodostrome národa, v Hviezde tisícročia atď. Poznala veľa piesní, ale najkrajšie zaspievala uspávanky. Za svoj spev dostala viac ocenení Matice slovenskej a Ministerstva kultúry.

Alžbeta Jacková, rod. Trníková

– narodila sa 31. 7. 1940 v Milochove, okres Považská Bystrica. Ľudovú školu vychodila v rodisku, osemročnú strednú školu navštevovala v Považskej Bystrici, pedagogickú školu absolvovala v Turčianskych Tepliciach. Po maturite dostala umiestenku do Základnej deväťročnej školy v Liptovských Sliačoch, kde pôsobila do dôchodku. Od roku 1969 vedie detský folklórny súbor Sliačanček, ktorý vedie dodnes. Veľkou mierou sa podieľala na kultúrnom živote obce Liptovské Sliače. V roku 2011 jej vtedajší minister školstva Eugen Jurzyca odovzdal medailu sv. Gorazda.

1.7. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola Jozefa Hanulu
- Materská škola

Na mimoškolské aktivity je zriadená:

- Centrum voľného času pri Základnej škole Jozefa Hanulu
- Vysunuté pracovisko Súkromnej umeleckej školy Jánoš Ružomberok
- Vysunuté pracovisko Základnej umeleckej školy Ľ. Fullu
- Vysunuté pracovisko Súkromnej základnej školy ľudového tanca a hudby

1.8. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci je vybudované zdravotnícke zariadenie (zdravotné stredisko) s ambulanciami (všeobecný lekár, stomatólog, detský a dorastový lekár) a lekárňou.

1.9. SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

Sociálne služby v obci zabezpečuje hlavne Zariadenie pre seniorov a Dom sociálnych služieb v Nižnom Sliači. Ďalej obec poskytuje v oblasti sociálnych služieb pomoc rodinám, ktoré nezvládajú starostlivosť o svoje deti, pomoc rodinám, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi - poskytnutie jednorazových dávok v hmotnej núdzi. Pomáha pri zabezpečovaní služieb pre nevládnych seniorov ako je donáška obedov do domácnosti občana, prípadne sprevádzanie klienta - seniora k lekárovi alebo inému odborníkovi.

1.10. KULTÚRA

V centre obce je vybudované námestie, kultúrne stredisko a kultúrny dom s univerzálnou sálou pre 250 divákov, klub pre dôchodcov, knižnica, administratívna budova obecného úradu. V povodí Sliačanky v Strednom Sliači je zriadený prírodný amfiteáter pre folklórne slávnosti, letné koncerty a javiskové vystúpenia. Javisková plocha prekrýva tok Sliačanky. Prírodný amfiteáter nadväzuje na park pozdĺž regulovaného toku Sliačanky. Vo Vyšnom Sliači je vybudovaný polyfunkčný dom PRAMEN. Poskytuje ubytovacie, stravovacie a relaxačné služby.

1.11. ŠPORT

V obci sú dve futbalové ihriská. Na začiatku Stredného Sliača slúži ihrisko pre mládežnícky a rekreačný futbal. Pri areáli základnej školy sa nachádza druhé ihrisko s krytou tribúnou. V areáli základnej školy je vybudované multifunkčné ihrisko s umelým trávnikom. V Strednom Sliači pri zdravotnom stredisku sú vybudované tri tenisové kurty s budovou tenisových šatní.

1.12. HOSPODÁRSTVO

V Strednom Sliači v rámci areálu PD je v prevádzke píla. V oblasti remeselnej výroby v obci podnikajú ako živnostníci stolári. V Nižnom Sliači na konci obce oproti cintorínu je v prevádzke lakovňa vozidiel a kováčska dielňa.

Liptovské Sliače spolu s okolitými obcami je zdrojom pracovných síl pre drevospracujúci, textilný, strojársky a stavebný priemysel okresných miest. Zdroje pracovných príležitostí v sídelnom útvare:

- poľnohospodárske družstvo Lisková – Liptovské Sliače,
- ťažba dreva a jeho spracovanie,
- sieťotlač,
- rodinné podniky, drobné prevádzky.

1.13. PREDPOKLADANÝ BUDÚCI VÝVOJ

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- výstavba prevádzkovej budovy obecného podniku a skladovej haly
- odvodnenie ulice Do potôčka v Strednom Sliači
- vybudovanie protipovodňového múru na potoku Sliačanka v Nižnom Sliači
- vybudovanie chodníkov v obci
- vybudovanie centra integrovanej zdravotnej starostlivosti v obci

Rozpočet obce je zverejnený na internetovej stránke obce

www.liptovskesliace.sk/zverejnovanie/vzn/.

1.14. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Starosta obce: Mgr. Milan Frič

Zástupca starostu obce : Pavol Bartík

Hlavný kontrolór obce: JUDr. Ing. Tomáš Caban PhD.

Poslanci :

rozdelenie obvodov podľa ulíc:

Nižný Sliach

Zuzana SLEZIAKOVÁ	Jarná ulica, Do Zúbrej, Pod Pivničiskom
Slavomír ČVIKOTA	Hlavná ulica, Nižnianska ulica, Námestie Ľudovíta Fullu
Mgr. Michaela KRÁĽOVÁ	Záhumníe, Záhrady, Na Majeri

Stredný Sliach

Pavol ŠVIDROŇ	Horná Roveň, Dielnice, K Medokýšu, Školská ulica
Peter JURÁŠ	Stredná Roveň, Dolná Roveň, Do Potôčka, Pod Stráňou
Ing. Miroslav HANULA	Seč, Pražská ulica, Dielno, Pod Kopanicami, Námestie J. Kútnika-Šmálova
Anton MORAVČÍK	Do Pažit'
Ján IVÁK	Ulica J. Hanulu

Vyšný Sliach

Ing. Martin BARTÍK, PhD.	Stupy, Hrbky, Pod horou, Pod Skálím, Pod zvonickou
Pavol BARTÍK	Vyšnianska ulica, Ulica B. Kubánkovej, Na Bežan, Kamenná ulica
Ing. Miroslav CABAN	Pod kostolom, Veselá ulica, Tichá ulica, Nám. Martina Benku, , Nám. Jozefa Likavčana

Komisie :

Komisia výstavby, územného plánovania a PLVH

predseda: Ján Ivák
členovia: Pavol Bartík, Slavomír Čvíkota

Komisia pre financie, správu a hospodárenie s majetkom obce

predseda: Ing. Miroslav Hanula
členovia: Pavol Bartík, Vladimír Fuňák, Peter Juráš, Ing. Milan Sleziak

Komisia sociálno-zdravotná a verejného poriadku, pre mládež, kultúru, šport, školstvo, dopravy, obchodu, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti

predseda: Zuzana Sleziaková
členovia: Helena Jurášová, Silvia Slotková, Mgr. Michaela Kráľová, Pavol Švidroň, Ing. Martin Bartík PhD., Agnesa Ondrejková

Inventarizačná a likvidačná komisia

predseda: Pavol Bartík
členovia: Bc. Ľudmila Tkáčiková, Anton Ondrejka

Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov

predseda: Pavol Bartík
členovia: Anton Moravčík, Zuzana Sleziaková

Komisia pre výrub drevín a životného prostredia

predseda: Ondrej Benčo
členovia: Jozef Priesol, Miroslav Bartík, Slavomír Čvíkota

Redakčná rada obecných novín

predseda: Mgr. Lívia Dvorská
členovia: Mgr. Monika Sleziaková, Ing. Miroslav Caban, Anna Kočibalová

2. SUBJEKTY KONSOLIDOVANÉHO CELKU :

Obec Liptovské Sliache je materskou účtovnou jednotkou a pri konsolidácii eviduje nasledovné dcérske účtovné jednotky :

Rozpočtové organizácie obce :

Základná škola Jozefa Hanulu

Liptovské Sliache, Školská ulica 927/2

IČO : 37813391

Riaditeľka : Mgr. Mária Hatiarová

Metóda konsolidácia : metóda úplnej konsolidácie

Počet zamestnancov k 31.12.2020 : 37

**Zariadenie pre seniorov
a domov sociálnych služieb**

Liptovské Sliache, Záhumnie 220/90

IČO : 37976044

Riaditeľka : Mgr. Dejan Bursa MBA,MHA

Metóda konsolidácia : metóda úplnej konsolidácie

Počet zamestnancov k 31.12.2020 : 34

Obchodné spoločnosti obce :

Sliachanské Obecné Služby, s. r. o.

Liptovské Sliache, Seč 635/2

IČO : 36397628

Konateľ : Ondrej Benčo

Metóda konsolidácia : metóda úplnej konsolidácie

Počet zamestnancov k 31.12.2020 : 0,04

3. BILANCIA AKTÍV A PASÍV K 31.12.2020 V EUR

Obec A K T Í V A

Názov	k 31.12.2019 v EUR	k 31.12.2020 v EUR
Majetok spolu	6 226 452,57	6 979 912,37
Neobežný majetok spolu	5 358 433,28	6 062 664,80
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	650,24	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	4 848 540,27	5 553 422,03
Dlhodobý finančný majetok	509 242,77	509 242,77
Obežný majetok spolu	860 610,59	909 422,16
z toho :		
Zásoby	2 282,78	2 251,11
Zúčtovanie medzi subjektami VS	713 073,20	695 441,53
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	24 856,35	35 181,17
Finančné účty	120 398,26	176 548,35
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	7 408,70	7 825,41

P A S Í V A

Názov	k 31.12.2019 v EUR	k 31.12.2020 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	6 226 452,57	6 979 912,37
Vlastné imanie	3 853 522,49	3 938 462,26
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia minulých rokov	3 846 686,51	3 853 522,49
Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	6 835,98	84 939,77
Záväzky	232 403,01	272 000,79
z toho :		
Rezervy	2 100,00	3 360,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 330,85	94 177,66
Dlhodobé záväzky	9 741,42	10 985,72
Krátkodobé záväzky	114 045,18	102 115,50
Bankové úvery a výpomoci	105 185,56	61 361,91
Časové rozlíšenie	2 140 527,07	2 769 449,32

Konsolidovaný celok

A K T Í V A

Názov	k 31.12.2019 v EUR	k 31.12.2020 v EUR
Majetok spolu	6 332 205,43	7 112 626,59
Neobežný majetok spolu	6 071 270,00	6 762 301,68
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	650,24	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	5 568 015,99	6 259 697,91
Dlhodobý finančný majetok	502 603,77	502 603,77
Obežný majetok spolu	251 332,38	340 679,59
z toho :		
Zásoby	4 707,70	5 429,65
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky	1 305,00	1 305,00
Krátkodobé pohľadávky	25 394,80	40 982,04
Finančné účty	219 924,88	292 962,90
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	9 603,05	9 645,32

P A S Í V A

Názov	k 31.12.2019 v EUR	k 31.12.2020 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	6 332 205,43	7 112 626,59
Vlastné imanie	3 853 565,97	3 942 709,23
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia minulých rokov	3 845 290,51	3 853 565,97
Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	8 275,46	89 143,26
Záväzky	327 323,40	389 477,56
z toho :		
Rezervy	2 100,00	3 360,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 330,85	94 177,66
Dlhodobé záväzky	15 036,05	15 304,53
Krátkodobé záväzky	203 670,94	215 273,46
Bankové úvery a výpomoci	105 185,56	61 361,91
Časové rozlíšenie	2 151 316,06	2 780 439,80

4. HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK OBCE K 31.12.2020 V EUR

Výnosy v EUR

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Obec	Konsolidovaný celok
a) tržby za vlastné výkony a tovar	602 - Tržby z predaja služieb	99 722,88	387 693,86
b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob			
c) aktivácia	624 - Aktivácia DHM		
d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 - Daňové výnosy samosprávy	1 374 618,54	1 374 618,54
	633 - Výnosy z poplatkov	87 976,40	86 156,40
e) finančné výnosy	661 - Tržby z predaja CP		
	662 - Úroky	203,07	204,14
	668 - Ostatné finančné výnosy		
f) mimoriadne výnosy	672 - Náhrady škôd		
g) výnosy z transferov	691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC		
	692 - Výnosy z kapit. transferov z rozpočtu obce, VÚC		
	693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR	121 873,17	1 052 341,65
	694 - Výnosy samosprávy z kapit. transferov zo ŠR	46 323,57	46 755,81
	695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ		
	696 - Výnosy samosprávy z kapit. transferov od EÚ		
	697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		14 823,73
	698 - Výnosy samosprávy z kapitálov. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		297,00
	699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	264 658,93	
h) ostatné výnosy	641 – Tržby z predaja DNM a DHM	132,80	132,80
	645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
	648 - Ostatné výnosy	107 976,22	107 976,22
	653 – Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	2 100,00	2 100,00
i) výnosy podľa rozpočtových programov	Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň		

Náklady - popis a výška významných položiek nákladov v EUR

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Obec	Konsolidovaný celok
a) spotrebované nákupy	501 - Spotreba materiálu	139 085,13	274 090,08
	502 - Spotreba energie	66 650,43	89 335,40
	503 – Spotreba ost. nesklad.dodávok		
b) služby	511 - Opravy a udržiavanie	119 783,23	171 061,70
	512 - Cestovné	2 481,26	2 879,10
	513 - Náklady na reprezentáciu	5 818,60	5 818,60
	518 - Ostatné služby	257 781,88	283 024,57

c) osobné náklady	521 - Mzdové náklady	573 406,20	1 420 053,66
	524 - Zákonné sociálne náklady	192 691,19	496 733,44
	525 – ostatné sociálne poistenia	7 086,00	14 068,90
	527 – Zákonné sociálne náklady	26 439,44	59 445,89
d) dane a poplatky	532 - Daň z nehnuteľností		
e) odpisy, rezervy a opravné položky	551 - Odpisy DNM a DHM	124 100,30	142 199,66
	553 - Tvorba ostatných rezerv	3 360,00	3 360,00
	558 - Tvorba ostatných opravných položiek	0,00	0,00
f) finančné náklady	561 - Predané CP a podiely		
	562 - Úroky	2 015,86	2 015,86
	568 - Ostatné finančné náklady	1 435,96	3 769,75
g) mimoriadne náklady	572 - Škody		
h) náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC	483 378,85	
	585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy		
	586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy	15 117,54	15 117,54
	587 - Náklady na ostatné transfery	3 311,79	3 311,79
	588 - Náklady z odvodu príjmov		
	589 - Náklady z budúceho odvodu príjmov		
i) ostatné náklady	541 - ZC predaného DNM a DHM	74,00	74,00
	544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
	545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
	546 - Odpis pohľadávky		
	548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	16 367,82	16 368,56
	549 - Manká a škody	786,57	786,57
j) náklady podľa rozpočtových programov	Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň		
Osobitné náklady podľa zákona o účtovníctve § 18 ods.6	Náklady voči audítovi alebo audítorskej spoločnosti v členení na náklady za:	3 360,00	3 360,00
	• overenie účtovnej závierky	3 360,00	3 360,00
	• uisťovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky		
	• súvisiace audítorské služby,		
	• daňové poradenstvo,		
	• ostatné neaudítorské služby		

Hospodársky výsledok obce / zisk / v sume **84.939,77 €** bude zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

5. OSTATNÉ INFORMÁCIE

Obec významným spôsobom ovplyvňuje životné prostredie, stará sa o údržbu verejného priestranstva, zabezpečuje pre obyvateľov protipovodňovú ochranu. Informácie podľa § 20 ods. 1 písm. d), e), a h) sú pre účtovnú jednotku verejnej správy bezpredmetné.

Vplyv obce na zamestnanosť :

Obec uzatvára s Úradom práce dohody o poskytnutí príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti. V budúcnosti nepredpokladá významnú tvorbu pracovných miest.

6. UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA

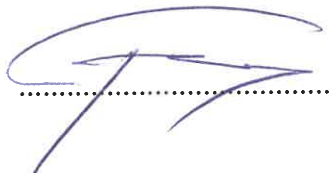
Koncom roka 2019 sa prvýkrát objavili správy z Číny o šírení ochorenia COVID-19. Upozorňujeme ale na skutočnosť pokračovania šírenia ochorenia COVID-19, čo môže do určitej miery ovplyvniť fungovanie konsolidujúcej účtovnej jednotky Obce Liptovské Sliache a konsolidovaných účtovných jednotiek.

Vypracoval: Bc. Ľudmila Tkáčiková

.....

Schválil : Mgr. Milan Frič, starosta obce

.....

v Liptovských Sliachoch dňa 30.07.2021